

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۸/۱۱/۰۴

نویده خوشبو

زمونږ او د پردو د قربانیانو توپیر

بنوونکي په ډېر ټينگار وويل: په دې بريد کې درې- زره- کسان ووژل شول. دويم ځل يې تکرار کړه ماسره يې سترگې وجنگېدې، ورپسې يې پورته شوې، شونډې يې ټولي او په ډېر فشار سره يې بيا وويل: درې- زره- کسان! هغه، په دويمه نړيواله جگړه کې د آلماني ځواکونو په کوم هوايي بريد کې د وژل شويو بریتانويانو شمېر يادوه.

په ننني ژوند، د لومړي او دويمې نړيوالې جگړې د اغېزو په اړه غږېده. په دې ورځو کې ډېرې بریتانويان په ټيرونو، د پلاستيکي کوکنار د گل نښې لگوي.

په رسمي ادارو، ټلويزونونو، دوکانونو، لارو او کوڅو کې د ډېرو په ټيرونو لگېدلي دا نښه په لومړي نړيوالې جگړه کې د وژل شويو کسانو درناوی او يادونه ده.

د کابو يوې پېړۍ له تېرېدو وروسته هم، په دې هېواد کې د وژل شويو کسانو ياد تازه او غم دروند دی.

د يادونې دا ټکي سرې نښې، د دې جگړې په اړه خپرونې او خبرونه؛ ماته هر شېبه په وینو سور افغانستان رايادوي.

يوه جگړه لا پای ته رسېدلې نه وي چې بله بدمرغي پيل شي! يو غم هېر نه وي بل پېښ شي! د کومې غميزې د قربانیانو ياد او درناوی وکړو؟

په وروستيو څو لسيزو کې د وژل شويو افغانانو کره شمېر پسي وگرځېدم:

پر افغانستان د شوروي يرغل په نوم د يوې څېړنې د شمېرو له مخې: د شوروي يرغل پر مهال جگړه کې دوه ميليونه افغانان وژل شوي، پنځه اويا زره نور ټپيان شوي دي او په سلگونه نور معيوب شوي دي .

په کورنۍ جگړه کې د وژل شويو ولسي وگړو شمېر په اړه مي کره سرچينه پيدا نکره خو په ځينو ټلويزوني بحثونو کې ځيني سياسيون د وژل شويو کسانو شمېر تر شپېتو زرو ډېر يادوي.

او د ټېليگراف وېبپاڼې د شمېرو له مخې له ۲۰۰۱ زيږديز کال نه تر ۲۰۱۷ يو ديرش زره عام وگړي وژل شوي او نهه ويشت زره او نهه سوه نور ټپيان شوي شوي دي.

او د روان ميلادي کال په لومړيو شپږو مياشتو کې ۱،۷۰۰ ملکيان وژل شوي دي.
د خلکو کومې قربانيان يادې کړو؟

د روسانو په ټانکونو او کلاشينکوفونو د وژل شويو ميليونونو کسانو يادونه وکړو، که په راکټونو د زرگونه وژل شويو کسانو؟! په ماینونو د الوتو کسانو ياد وکړو؟! که په هوايي بمباريو کې په خوب د ویدو کسانو؟! په سجدو پراته په ځانمرگو بريدونه کې د وژل شويو کسانو؟! او که

راياد شول؛ مونږ د جگړو قربانيان کله يادوو، مونږ خو د جگړو اتلان لمانځو!

پخواني شوروي سره دجنگېدلو توپکوالو مړه اتلان دي او ژوندي يې د امتياز خاوندان!

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په خیر و لولئ

په جنټري کې رخصت د دوی په نوم دی او رسنيزې خپروني هم دوی ته ځانگړې وي!

دلته انگریزان په ټټر سره لگېدلی نښه په لومړۍ نړیواله جگړه کې د قربانیانو لپاره لگوي؛ خو زموږ خلک د وسله والو پکول په سر کوي او رومال له غاړې تاووي د قربانیانو په یاد هیڅ هم نه کوي .
په راکټونو او ماینونو د وژل شویو کسانو پروا نلرو؛ خو د غويي او وړې ورځې لمانځو.

د طالبانو د واکمنۍ د نړېدو نېټه مو یاد ده؛ خو دوی سره په جگړو کې د وژل شویو شمېر مو هېر دی .
ښوونکی که هر څومره راسره سترگو په سترگو شي او که هر څومره ټینگار او کوښښ وکړي؛ چې زه په دویمه نړیواله جگړه کې په درې زره وژل شویو کسانو ودرېږم؛ نو هسې تېروتنه کوي.

زه هر ورځ بې وخته مرگونه او په وینو ککړ جسدونه وینم، زه پېړۍ وړاندې خلک څه کړم؟
او که چېرته رښتیا هم زما ښوونکی بشر پاله وي او د بې گناه انسانانو په مړینه غمجن کيږي؛ نو د هغو په وړاندې دې غږ پورته کړي چې نن یې نری نا امنه کړي.

که لوېدیځ والو ته د ټولو انسانانو وینه یو رنگ وي؛ نو یوولس نه یوازې یوه ورځ دې د بې گناه وژل شویو افغانانو په درناوي سره گلان په ټټرونو ولگوي او خپل مشران دې وژنو ته نور نه پرېږدي.

د پاڼو شمېره: له 2 تر 2